

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Силабус курсу
«Географія релігій»

Обсяг	2 кредити ЄКТС, 60 годин
Семестр, рік	V семестр, 3 рік
День, час, місце	За розкладом
Викладач (і)	Міхайлова Ніна Павлівна кандидат географічних наук, доцент
Контактний телефон	(048) 68-76-93
E-mail	laboratorygis@ukr.net
Робоче місце	Кафедра економічної та соціальної географії і туризму ОНУ імені І.І. Мечникова, Шампанський пер., 2, ауд. № 74
Консультації	Очні консультації: (вівторок, 15.00-16.00) Онлайн: (за попередньою домовленістю) 16.00-20.00 по Viber, відеоконференція Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація можлива під час проведення консультацій за очним принципом (offline / Face to face), або дистанційно (online) за допомогою Viber, Zoom (за попередньою домовленістю). Комунікація може бути здійснена також з використанням E-mail. При цьому необхідно вказувати своє прізвище, ім'я, курс, факультет та назву курсу. Вирішення «робочих питань» можливо за вказаним номером телефону.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом дисципліни «Географія релігій» є дослідження особливостей світових релігій, їх впливу в суспільному розвитку людства.

Пререквізити курсу: дисципліна належить до вибіркових та базується на знаннях з курсів «Філософія», «Актуальні питання історії та культури України» «Етика та естетика» та інші. Оволодіння теоретичними основами особливостей світових релігій, їх впливу в суспільному розвитку людства є підґрунтям вивчення навчальних дисциплін «Педагогіка», «Соціальна географія», «Політологія».

Метою курсу «Географія релігій» є ознайомлення студентів із теоретичними основами та практичними положеннями географії релігій, показати її роль в розумінні георелігійних процесів, що відбуваються в Україні та світі, сформулювати уявлення про регіональні особливості розвитку таких процесів.

Завдання:

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Географія релігій» є: формування у студентів уявлення про роль географії релігій у розвитку складних соціальних процесів у суспільстві, визначення основних принципів і чинників територіальних відмінностей в георелігійних процесах, ознайомлення з особливостями релігійних процесів та розвитку релігійної сфери в регіонах України.

Очікувані результати.

В результаті вивчення дисципліни *студенти повинні знати:*

- теоретико-методичні основи пізнання релігійних процесів;
- основні проблеми розвитку релігійної сфери в Україні та світі;

- основні методологічні та методичні підходи до вивчення конкретних релігійних об'єктів, процесів;
- основні чинники формування територіальних відмінностей в розвитку сакральних процесів;
- територіальні відмінності в розвитку релігійних явищ та процесів у світ та на Україні.
Студенти повинні вміти:
- дати обґрунтоване пояснення проблем релігійного розвитку України;
- проводити релігійно-географічні дослідження; працювати з джерелами інформації;
- збирати первинну наукову релігійно-географічну інформацію;
- формулювати висновки та пропозиції щодо вирішення соціальних проблем;
- практично аналізувати георелігійні особливості формування території;
- визначати чинники формування релігій.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися наступні методи навчання: словесні (лекція, бесіда, дискусія); наочні (ілюстрація, демонстрація Power Point); практичні (вправи, лабораторні роботи, розв'язування задач або творчих завдань); робота з підручником (самостійна робота студентів), виконання індивідуальних самостійних завдань. Передбачається проведення групових консультацій (1 год. на тиждень згідно з розкладом консультацій).

Рекомендована література:

1. Академічне релігієзнавство України. Історія і сьогодення. Колективна монографія. – К., 2006. – 245 с.
2. Ковальчук А.С. Географія релігій в Україні. – Л.: Видавн. Ц. ЛНУ ім. І. Франка, 2003. – 308 с.
3. Лубський В.І., Лубська М.В. Історія релігій. – К., 2007. 3. Релігієзнавчий словник / За ред. А. Колодного І.Б. Лобовика. – К.: Четверта хвиля, 1996. – 392 с.
4. Павлов С. Мезенцев К., Любіцева О. Географія релігій. – Київ: АртЕк, 1998. – 504 с.
5. Харьковщенко Є.А. Релігієзнавство: підручник /Є. А. Харьковщенко. – К., 2007. – 379 с.
6. Шаблій О. Географія релігії // Соціально-економічна географія України / За ред.. О.Шаблія. – Львів: Світ., 1994.
7. Шевчук Л.Т. Сакральна географія. Навчальний посібник. – Львів: Світ., 1999.

Допоміжна література

1. Атлас біблійної історії / За ред. Д. Причарда. Київ: Картографія, 2010. – 192с.
2. Дністрянський М.С. Етнографія України. – Львів: ЛНУ, 2008. – 232 с.
3. Кирчів Р., Ровенчак І. До проблеми етнографо-географічного районування України // Сучасні проблеми географії населення України. Тези доп. – Луцьк, 1993. – С. 201–202.
4. Релігійний туризм: термінологічний словник-довідник / Автор-упорядник Т. Божук. – Львів: Український бестселер, 2010. – 152 с.
5. Ровенчак І. І. Історико-географічне районування. М 1:8.000.000 // Україна. Навчальний атлас / Відп. ред. Л. Веклич. – Київ: ГУГКК, 1998. – С. 9.
6. Шаблій О. Географія релігії// Соціально-економічна географія України / За ред. О. І. Шаблія. – Львів: Світ, 2000. – С. 457–474.
7. Шаблій О. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ, 2001. – 744с.
8. Шевчук Л.Т. Соціальна географія. – К., 2007. – с.236-268.

Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
2. www.uk.wikipedia.org Україномовна версія он-лайн енциклопедія «Вікіпедія»

Перелік тем (загальні блоки)

Змістовий модуль 1. Історико-географічні аспекти розвитку та поширення релігій світу

Тема 1. Географія релігій як галузь суспільної географії

Тема 2. Теоретико-методологічні положення вивчення географії релігій

Тема 3. Історико-географічні аспекти розвитку та поширення релігій світу

Змістовий модуль 2. Географічні аспекти поширення релігій

Тема 4. Георелігійна ситуація в сучасному світі

Тема 5. Георелігійна ситуація в Україні

Тема 6. Георелігійна ситуація в Одеській області

ОЦІНЮВАННЯ

Загальна максимальна кількість балів – 100, в тому числі:

Поточний контроль						Контрольна робота	Самостійна робота	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
10	10	20	10	10	10			
60						20	20	100

Нарахування балів за відвідування лекційних і лабораторних занять не передбачається. Нарахування бонусних балів не передбачається.

Підсумковий контроль за дисципліною – залік. Залік отримує студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються у навчальній програмі дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку питань за темами навчального курсу, а також виконання індивідуальних самостійних завдань. Самостійна робота студентів контролюється у вигляді: індивідуального опитування, письмових робіт, тестування, усного захисту самостійних індивідуальних завдань, які супроводжуються Power Point презентаціями.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: поточні контрольні роботи, підсумковий письмовий контроль здійснюються в аудиторії. У разі відсутності або низького результату усі роботи перескладаються одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації (вівторок, 15.00-16.00). Всі індивідуальні самостійні завдання мають бути здані і захищені не пізніше дня напередодні підсумкового контролю. У разі порушення термінів здачі і захисту самостійних індивідуальних завдань кількість балів за їх виконання зменшується. Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії на передостанньому тижні. У разі відсутності або низького результату підсумковий письмовий контроль перескладається одноразово на останньому тижні в день планової консультації (вівторок, 15.00-16.00).

Політика щодо академічної доброчесності: неприпустимі списування, студент повинен вільно володіти матеріалом.

Політика щодо відвідування та запізнень: студент не повинен пропускати лабораторні заняття, про відсутність з поважних причин треба заздалегідь інформувати викладача, запізнення не бажані.

Мобільні пристрої: недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом або іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).

Поведінка в аудиторії: творча, ділова, доброзичлива атмосфера.